

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/746

KARAR NO : 1981/303

ÖZET: Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına giren, sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlenen suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Abdulkadir Badilli

O L A Y : " 18.6.1979 tarihinde sanık sahibi bulunduğu Envar Neşriyat adlı yayınevinde yazarı Said-i-Nursi olan Risale-i Nur Külliyyatından (Lemalar) adlı kitabı yayınlamıştır.

Risale-i Nur külliyyatı ile Türk Milliyetçiliğini zayıflatmaya yönelik Cumhuriyet, Laiklik ve Atatürk ilkelerine ters düşen görüşlerin savunulduğu,devletin içtimai,siyasi ve hukuki temel nizamlarını dini esas ve inançlara uydurmak amacının güdüldüğü,Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 13.10.1976 tarih ve 1976/52 Esas,1976/52 Karar sayılı ilâmından ve 10.6.1977 tarihli örneği ekli bilirkişi kurulu raporundan anlaşılmıştır.

Özü edilen bilirkişi raporunda Lemalar adlı kitapta anlaşılacak bir üslûple kaleme alınmış olmasına dayanılarak propoganda yapıldığını kabule imkan görülmediği belirtilmiş ise de,takdiri yüksek mahkemeye ait olmak üzere " biçiminde olayı anlatan İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'nca sanığın eylemine uyan 5680 sayılı Yasa'nın 16. maddesi aracılığı ile Türk Ceza Yasası'nın 163/4.,173/son maddeleri uyarınca cezalandırılması istenmiş ve hakkında Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

1- İstanbul 6.Ağır Ceza Mahkemesi,28.12.1979 gününde,1979/314-582 sayı ile, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 25.4.1979 tarihli resmî gazetede yayınlanan 520-521 sayılı kararında gösterilen gerekçelere ve Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin muhtelif kararlarındaki görüşlerine göre,sanığa atılı suçun Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği,

2- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2^{nci} numaralı Askerî Mahkemesi,17.6.1980 gününde, 1980/184-25 sayı ile,sanığa yüklenen suçun,sıkıyönetim ilân sebeplerinden sayılamıyacağı, Gerekçeleri ile görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi ile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin,konusu,nedeni, tarafları aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık

Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda ,Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Metin Şekercioğlu, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 25.5.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Fulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

Suç, 26.12.1978 günü İstanbul İlini^{de} içine alan sıkıyönetim ilânından sonra , 18.6.1979 da işlenmiştir.

Dosyada bulunan belgelerin incelenmesinden, sanığa yüklenen suçun, sıkıyönetim bölgesi olan İstanbul'da işlendiği, eylemin Laik Türkiye Cumhuriyetinin varlığına yönelik olması dolayısıyla Millî Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararınının 4. maddesi kapsamına girdiği ve sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunduğu anlaşıldığından davanın 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesi uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararınının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 17.6.1980 günlü, 1980/184-25 sayılı görevsizlik kararınının kaldırılmasına, 25.5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Metin Şekercioğlu

Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertosun

11.8.1981

S/K